

U S T A W A

z dnia 2022 r.

o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1192 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1177) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Notariusz jest powołany do:

- 1) dokonywania czynności, którym strony są obowiązane lub pragną nadać formę notarialną (czynności notarialnych);
- 2) dokonywania czynności z zakresu szczególnej ochrony prawnej, o których mowa w art. 79 pkt 1d i pkt 5a.”;

2) w art. 2 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Notariusz jest funkcjonariuszem publicznym.”;

3) w art. 11 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) ukończył 28 lat.”;

4) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art.15a. § 1. Minister Sprawiedliwości postanowieniem zawiesza notariusza w czynnościach zawodowych, jeżeli:

- 1) przeciwko notariuszowi jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, z zastrzeżeniem § 2 pkt 3;
- 2) wobec notariusza prowadzone jest postępowanie o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie i ustanowiono doradcę tymczasowego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może zawiesić notariusza w czynnościach zawodowych, jeżeli:

- 1) wniósł o to sam notariusz z powodu choroby lub z innych ważnych przyczyn;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych.

- 2) przeciwko notariuszowi jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub nieumyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) przeciwko notariuszowi wniesiono akt oskarżenia w trybie art. 55 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w którym zarzucono mu popełnienie przestępstwa, o którym mowa w § 1 pkt 1.

§ 3. Zawieszenie notariusza w czynnościach skutkuje zawieszeniem z mocy prawa w pełnieniu wszelkich funkcji w samorządzie notarialnym.

§ 4. Wniesienie zażalenia na postanowienie o zawieszeniu nie wstrzymuje jego wykonania.

§ 5. Minister Sprawiedliwości może z urzędu uchylić postanowienie o zawieszeniu notariusza w czynnościach, z wyjątkiem postanowienia wydanego na podstawie § 1 pkt 1.

§ 6. Zawieszenie notariusza w czynnościach ustaje z dniem:

- 1) prawomocnego zakończenia postępowania, o którym mowa w § 1 pkt 1 i § 2 pkt 2, chyba że notariusz został skazany lub Minister Sprawiedliwości uchylił zawieszenie wcześniej;
- 2) oddalenia lub odrzucenia wniosku o ubezwłasnowolnienie lub umorzenia postępowania lub uchylenia postanowienia o ustanowieniu doradcy tymczasowego;
- 3) złożenia wniosku przez notariusza w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 1.

§ 7. Na postanowienie Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu notariusza w czynnościach zawodowych przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie, w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia z uzasadnieniem. Do rozpoznania zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o środkach odwoławczych. Przepisów o środkach zapobiegawczych nie stosuje się.

§ 8. Sąd rozpoznaje zażalenie na postanowienie o zawieszeniu notariusza w czynnościach zawodowych na rozprawie w składzie 3 sędziów.”;

5) w art. 16:

a) w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) został skazany prawomocnym wyrokiem karnym za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości może odwołać notariusza w przypadku, gdy charakter nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku wizytacji, o której mowa w art. 44 § 2a zdanie pierwsze, stanowi rażącą lub oczywistą obrazę przepisów prawa, a także w wypadku, gdy notariusz uzyskał dwie ujemne oceny w wyniku kolejnych wizytacji przeprowadzonych przez wizytatora samorządu notarialnego lub Ministra Sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej, wydanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w terminie miesiąca od daty wpływu wniosku.”;

- 6) w art. 40 w § 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) przedstawianie kandydatów na Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu i opiniowanie kandydatów na Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu;”;

- 7) w art. 42 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Nadzór nad działalnością notariuszy i organami samorządu notarialnego sprawuje Minister Sprawiedliwości osobiście, za pośrednictwem prezesów sądów apelacyjnych lub prezesów sądów okręgowych albo przez wyznaczone osoby.”;

- 8) w art. 44 § 2b otrzymuje brzmienie:

„§ 2b. W wypadku uzyskania przez notariusza ujemnej oceny w wyniku wizytacji, o której mowa w § 2a zdanie pierwsze, Minister Sprawiedliwości zleca radzie właściwej izby notarialnej przeprowadzenie kolejnej wizytacji, określając termin jej przeprowadzenia. Minister Sprawiedliwości może odstąpić od zlecenia wizytacji, jeżeli charakter stwierdzonych nieprawidłowości stanowi rażącą lub oczywistą obrazę przepisów prawa.”;

- 9) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności notarialnych na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z uwzględnieniem szczególnej staranności, do jakiej jest obowiązany przy wykonywaniu tych czynności.

§ 2. Za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności wskazanych w art. 1 § 1 pkt 2, Skarb Państwa jest odpowiedzialny solidarnie z notariuszem. Skarb Państwa w przypadku naprawienia szkody ma zwrotne roszczenie do notariusza.”;

10) w art. 50 po wyrazie „oczywistą” wyraz „i” zastępuje się wyrazem „lub”;

11) w art. 52 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Bieg przedawnienia dyscyplinarnego przerywa wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego lub złożenie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

§ 4. Po każdym przerwaniu przedawnienia, biegnie ono na nowo.”;

12) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

„Art. 55a. § 1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są podmiot, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, oskarżyciel oraz obwiniony.

§ 2. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny lub Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu albo jego Zastępcy, jeżeli złożyli wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub przystąpili do tego postępowania. Niezależnie od wyżej wymienionych, jako oskarżyciel w postępowaniu dyscyplinarnym może występować Minister Sprawiedliwości lub organ samorządu notarialnego.

§ 3. Obwinionym jest notariusz, zastępca notarialny albo aplikant notarialny, przeciwko któremu złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

§ 4. W imieniu organu samorządu notarialnego działa osoba upoważniona uchwałą rady izby notarialnej, natomiast w imieniu Ministra Sprawiedliwości – osoba, której Minister Sprawiedliwości udzielił pełnomocnictwa.”;

13) art. 57a otrzymuje brzmienie:

„Art. 57a. Ministrowi Sprawiedliwości i osobom przez niego upoważnionym oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Notariatu i jego Zastępcom, a także radzie izby notarialnej, która złożyła wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przysługuje w każdym stadium postępowania dyscyplinarnego prawo wglądu do akt i żądania informacji o wynikach tego postępowania, jak również prawo żądania akt sprawy.”;

14) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego mogą złożyć Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu lub jego Zastępcy po przeprowadzeniu dochodzenia, Minister Sprawiedliwości oraz rada właściwej izby notarialnej po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion czynu zarzuconego obwinionemu i złożeniu wyjaśnień przez obwinionego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe.”;

15) w art. 59 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący sądu wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim strony, Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu, a w razie potrzeby wzywa świadków lub biegłych.”;

16) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, sąd może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko za zgodą stron postępowania dyscyplinarnego.”;

17) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. § 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego wykładają tymczasowo organy samorządu notarialnego.

§ 2. W razie skazania koszty postępowania ponosi obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty postępowania pokrywa rada właściwej izby notarialnej.”;

18) w art. 68 § 1-4 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach zawodowych notariusza, przeciwko któremu wszczęto dyscyplinarne. Sąd wydaje postanowienie z urzędu, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu lub jego Zastępców, rady właściwej izby notarialnej lub Ministra Sprawiedliwości. Postanowienie wraz z uzasadnieniem doręcza się notariuszowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Notariatu i jego Zastępcom, Ministrowi Sprawiedliwości oraz radzie właściwej izby notarialnej. Postanowienie sądu dyscyplinarnego o zawieszeniu w czynnościach zawodowych jest natychmiast wykonalne.

§ 2. Na postanowienie sądu dyscyplinarnego w przedmiocie zawieszenia w czynnościach zawodowych przysługuje notariuszowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Notariatu i jego Zastępcom oraz radzie właściwej izby notarialnej, jeżeli złożyła wniosek o zawieszenie w czynnościach zawodowych, oraz Ministrowi Sprawiedliwości zażalenie. Przepis art. 15a § 7 i 8 stosuje się.

§ 3. Zawieszenie w czynnościach zawodowych w postępowaniu dyscyplinarnym, z zastrzeżeniem § 5, ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia tego postępowania, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił swoje postanowienie wcześniej.

§ 4. W przypadku skazania notariusza na karę dyscyplinarną pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą

uprawomocnienia się decyzji Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania notariusza ze stanowiska.”;

19) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69 § 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do odpowiedzialności dyscyplinarnej notariusza stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów I-III Kodeksu karnego.

§ 2. Do postępowania dyscyplinarnego w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.”;

20) w dziale I po Rozdziale 6 dodaje się Rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu

Art. 70a. § 1. Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu prowadzi dochodzenia dyscyplinarne, składa wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, występuje w roli oskarżyciela przed sądami dyscyplinarnymi w sprawach, w których złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz może przystąpić w charakterze oskarżyciela na każdym etapie postępowania dyscyplinarnego, w tym składać środki zaskarżenia.

§ 2. Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu powołuje Minister Sprawiedliwości spośród 3 kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Notarialną.

§ 3. Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu może wykonywać czynności przy pomocy Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu.

§ 4. Minister Sprawiedliwości powołuje Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu w liczbie nie większej niż 3 spośród kandydatów przedstawionych przez Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej.

§ 5. Kadencja Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu i jego Zastępców trwa 5 lat, licząc od dnia powołania.

§ 6. Obsługę Rzecznika Dyscyplinarnego Notarialnego i jego Zastępców zapewnia Krajowa Rada Notarialna.

Art. 70b. § 1. Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu składa Ministrowi Sprawiedliwości, w terminie do dnia 1 marca każdego roku kalendarzowego, sprawozdanie ze swej działalności za rok poprzedni.

§ 2. Minister Sprawiedliwości przyjmuje albo odrzuca sprawozdanie, o którym mowa w § 1, mając na względzie realizację ustawowych zadań Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu.

§ 3. W przypadku odrzucenia sprawozdania, o którym mowa w § 1, Minister Sprawiedliwości może odwołać Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu przed upływem kadencji. W takim przypadku Minister Sprawiedliwości może odwołać również jego Zastępców.

Art. 70c. Niezależnie od przyczyn wskazanych w przepisach poprzedzających na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego Notariatu Minister Sprawiedliwości może odwołać jego Zastępców.

Art. 70d. § 1. Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu wszczyna dochodzenie dyscyplinarne z urzędu albo na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub organu samorządu notarialnego.

§ 2. Wniosek o wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego złożony przez Ministra Sprawiedliwości lub organ samorządu notarialnego jest wiążący.

§ 3. O wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu zawiadamia podmiot, który złożył wniosek o wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego, Ministra Sprawiedliwości, Krajową Radę Notarialną oraz izbę notarialną, której obwiniony jest członkiem. Jeżeli obwinionym jest aplikant notarialny albo zastępca notarialny, o wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu zawiadamia ponadto notariusza, który zatrudnia aplikanta albo zastępcę.

§ 4. Jeżeli czyn, którego popełnienie zarzuca się obwinionemu, wyczerpuje znamiona przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu niezwłocznie zawiadamia prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Art. 70e § 1. Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu po uznaniu, że dowody zebrane w dochodzeniu dyscyplinarnym są wystarczające do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

§ 2. W razie stwierdzenia braku podstaw do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny Notariatu umarza postanowieniem dochodzenie dyscyplinarne.

§ 3. Odpis postanowienia o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego doręcza się obwinionemu, podmiotowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, Ministrowi Sprawiedliwości, Krajowej Radzie Notarialnej oraz izbie

notarialnej, której obwiniony jest członkiem. Jeżeli obwinionym jest aplikant notarialny albo zastępca notarialny, postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny doręcza ponadto notariuszowi, który zatrudnia aplikanta albo zastępcę.

§ 4. Na postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego podmiotowi, o którym mowa w art. 70d oraz Krajowej Radzie Notarialnej przysługuje zażalenie do właściwego sądu dyscyplinarnego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia.”;

21) w art. 79:

a) po pkt 1c dodaje się pkt 1d i 1e w brzmieniu:

„1d) rozpoznaje wnioski o wpis w księdze wieczystej dotyczące ustanowienia i obciążenia odrębnej własności lokalu ograniczonymi prawami rzeczowymi oraz innymi roszczeniami dotyczącymi tego lokalu, jak również rozpoznaje wnioski o wpis w księdze wieczystej dotyczące przyłączenia i odłączenia nieruchomości lub ich części, związane z ustanowieniem odrębnej własności lokali, wraz z ujawnieniem w księgach wieczystych ograniczonych praw rzeczowych, ograniczeń w rozporządzaniu oraz innych praw i roszczeń;

1e) zawiadamia o dokonany wpisie wnioskodawcę oraz osoby, których prawa zostały wykreślone lub obciążone bądź na rzecz których wpis ma nastąpić, pouczając o terminie i sposobie zaskarżenia oraz skutkach niezaskarżenia wpisu;”;

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wydaje notarialne nakazy zapłaty;”;

22) po art. 79 dodaje się art. 79a w brzmieniu:

„Art. 79a § 1. Notariusz prowadzący kancelarię przez 3 lata, jeżeli nie wydano przeciwko niemu prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary dyscyplinarnej, może złożyć do Ministra Sprawiedliwości wniosek o wydanie zaświadczenia o upoważnieniu do dokonywania wpisów w księdze wieczystej lub wydawania notarialnych nakazów zapłaty.

§ 2. Na wniosek notariusza, który spełnia warunek określony w § 1, Minister Sprawiedliwości wydaje zaświadczenie o upoważnieniu do dokonywania wpisów w księdze wieczystej lub wydawania notarialnych nakazów zapłaty.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia o upoważnieniu, o którym mowa w § 2, mając na uwadze potrzebę zamieszczenia wszystkich danych koniecznych do potwierdzenia uprawnień notariusza do dokonywania wpisów w księdze wieczystej lub wydawania notarialnych nakazów zapłaty.”;

23) w dziale II po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Notarialne nakazy zapłaty

„Art. 105a. § 1. Na pisemny wniosek notariusz wydaje notarialny nakaz zapłaty obejmujący roszczenia w kwocie do 75 000 złotych, jeżeli zasadność dochodzonego roszczenia nie budzi wątpliwości, w szczególności, gdy dochodzone roszczenie udowodnione jest dołączonym do wniosku:

- 1) dokumentem urzędowym;
- 2) zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem;
- 3) wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu.

§ 2. Miesięcznie notariusz może wydać nie więcej niż 200 notarialnych nakazów zapłaty.

Art. 105b. § 1. Wniosek o wydanie notarialnego nakazu zapłaty zawiera: imię i nazwisko wnioskodawcy lub inne oznaczenia w przypadku wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną, adres do doręczeń wnioskodawcy, numery identyfikacyjne wnioskodawcy, jak również imię i nazwisko osoby zobowiązanej lub inne oznaczenia w przypadku osoby zobowiązanej niebędącej osobą fizyczną oraz o ile to możliwe numery identyfikacyjne osoby zobowiązanej. Wniosek składa się na urzędowym formularzu, którego wzór został określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 105k.

§ 2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) dokument, o którym mowa w art. 105a, lub inne dokumenty uzasadniające roszczenie;
- 2) pełnomocnictwo, jeśli wniosek składa pełnomocnik;
- 3) odpis wniosku i załączników dla osoby, która ma być zobowiązana do wykonania notarialnego nakazu zapłaty;

4) oświadczenie wnioskodawcy, że nie jest w toku lub nie toczyła się inna sprawa o roszczenie objęte wnioskiem o wydanie notarialnego nakazu zapłaty wraz z klauzulą „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 105c. § 1. W notarialnym nakazie zapłaty nakazuje się osobie zobowiązanej, żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia tego nakazu uiściła określone w nakazie zapłaty należności w całości wraz z kosztami za wydanie nakazu albo w tym terminie wniosła sprzeciw do notariusza.

§ 2. Notarialny nakaz zapłaty zawiera także:

- 1) imię i nazwisko notariusza oraz wskazanie kancelarii notarialnej;
- 2) imię i nazwisko wnioskodawcy oraz osoby zobowiązanej, a jeżeli nakaz został wydany na rzecz lub przeciwko osobie niebędącej osobą fizyczną – jej nazwę, siedzibę oraz adres do doręczeń;
- 3) wskazanie daty złożenia wniosku o wydanie notarialnego nakazu zapłaty;
- 4) podpis notariusza;
- 5) pouczenie o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz o skutkach niezaskarżenia nakazu zapłaty.

§ 3. Wraz z nakazem zapłaty notariusz doręcza osobie zobowiązanej formularz sprzeciwu, którego wzór został określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 105j.

Art. 105d. § 1. Notarialny nakaz zapłaty nie może być wydany, jeżeli:

- 1) zasadność roszczenia budzi wątpliwości;
- 2) roszczenie stało się wymagalne wcześniej niż w okresie trzech lat przed złożeniem wniosku o wydanie notarialnego nakazu zapłaty;
- 3) wniosek nie spełnia warunków formalnych, o których mowa w art. 105b, w szczególności nie został złożony na urzędowym formularzu.

§ 2. W razie braku podstaw do wydania notarialnego nakazu zapłaty notariusz sporządza protokół o odmowie jego wydania, którego odpis doręcza wnioskodawcy. Odmowa wydania notarialnego nakazu zapłaty nie jest zaskarżalna.

Art. 105e. § 1. Odpis notarialnego nakazu zapłaty doręcza się wnioskodawcy oraz osobie zobowiązanej przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896), komornika sądowego,

osobiście przez notariusza w kancelarii notarialnej lub przez pracowników kancelarii notarialnej. Osobie prawnej, jak również organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręczeń dokonuje się członkowi organu lub osobie uprawnionej do jej reprezentowania albo do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism. Osobie zobowiązanej do wykonania notarialnego nakazu zapłaty doręcza się odpis nakazu zapłaty wraz z odpisem wniosku o jego wydanie, odpisami załączników do wniosku oraz pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu oraz skutkach jego niewniesienia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się do innych doręczeń dokonywanych przez notariusza na podstawie przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 105f. § 1. W razie nieodebrania przez osobę zobowiązaną przesyłki zawierającej notarialny nakaz zapłaty, nakaz ten traci moc.

§ 2. Niedoręczenie osobie zobowiązanej nakazu zapłaty notariusz stwierdza protokołem, którego odpis doręcza wnioskodawcy.

§ 3. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że osoba zobowiązana w chwili złożenia wniosku o wydanie nakazu zapłaty, nie miała pełnej zdolności do czynności prawnych, organu powołanego do jej reprezentowania, wszczęte jest wobec niej postępowanie o ubezwłasnowolnienie lub postępowanie, o którym mowa w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228, 2320, z 2021 r. poz. 1080, 1177, 1598, 2140 oraz z 2022 r. poz. 655, 807 i 872) lub ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1588 i 2140 oraz z 2022 r. poz. 655), nakaz ten traci moc, co notariusz stwierdza protokołem, którego odpis doręcza wnioskodawcy.

Art. 105g. § 1. Sprzeciw od notarialnego nakazu zapłaty wnosi się w formie pisemnej w terminie dwutygodniowym od jego doręczenia, do notariusza, który wydał notarialny nakaz zapłaty. W razie braku możliwości wniesienia sprzeciwu do kancelarii notariusza, który wydał notarialny nakaz zapłaty, sprzeciw wnosi się do rady właściwej izby notarialnej, która wyznacza notariusza właściwego do podjęcia dalszych czynności. Sprzeciw może być przesłany za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 896).

§ 2. Do skutecznego wniesienia sprzeciwu niezbędne jest jego podpisanie oraz wyrażenie woli utraty mocy przez notarialny nakaz zapłaty.

§ 3. W razie wniesienia sprzeciwu niespełniającego wymogów, o których mowa w § 2, notariusz wzywa do ich uzupełnienia w terminie tygodniowym pod rygorem odmowy stwierdzenia utraty mocy notarialnego nakazu zapłaty.

§ 4. Sprzeciw można wnieść przez pełnomocnika, którym może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 5. Skuteczne wniesienie sprzeciwu powoduje utratę mocy notarialnego nakazu zapłaty, co notariusz stwierdza protokołem, którego odpis doręcza wnioskodawcy oraz osobie zobowiązanej.

§ 6. W razie nieskutecznego wniesienia sprzeciwu notariusz sporządza protokół, w którym odmawia stwierdzenia utraty mocy notarialnego nakazu zapłaty. Odpis protokołu notariusz doręcza wnioskodawcy oraz osobie zobowiązanej.

§ 7. Do odmowy stwierdzenia utraty mocy notarialnego nakazu zapłaty stosuje się odpowiednio przepisy art. 83.

§ 8. Po doręczeniu protokołu stwierdzającego utratę mocy nakazu zapłaty lub po prawomocnym rozpoznaniu zażalenia na odmowę stwierdzenia utraty mocy notarialnego nakazu zapłaty, na notarialnym nakazie zapłaty notariusz niezwłocznie zamieszcza wzmiankę o niewniesieniu sprzeciwu albo o utracie mocy notarialnego nakazu zapłaty.

§ 9. Jeżeli osoba zobowiązana nie złożyła w terminie sprzeciwu od notarialnego nakazu zapłaty bez swojej winy, notariusz na jej wniosek zdecyduje o restytucji terminu.

§ 10. Wniosek składa się w terminie tygodniowym od dnia ustania przeszkody do złożenia sprzeciwu. Przepis art. 105g § 1-4 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Notariusz rozpoznaje wniosek w terminie 3 dni od jego otrzymania. Przepis art. 83 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 105h. § 1. Na wniosek osoby wnoszącej o wydanie notarialnego nakazu zapłaty lub osoby, której dotyczy wniosek, notariusz wydaje wypis notarialnego nakazu zapłaty wraz ze wzmianką o niewniesieniu sprzeciwu albo o utracie mocy notarialnego nakazu zapłaty.

§ 2. Wypis notarialnego nakazu zapłaty wraz z odpowiednią wzmianką notariusz wydaje na żądanie sądu lub prokuratora.

§ 3. W pozostałym zakresie do wydawania wypisów, odpisów i wyciągów oraz przechowywania notarialnych nakazów zapłaty stosuje się przepisy rozdziału 9.

Art. 105i. Klauzulę wykonalności notarialnemu nakazowi zapłaty nadaje sąd rejonowy ogólnej właściwości osoby zobowiązanej.

Art. 105j. § 1. Jeżeli warunki techniczne i organizacyjne kancelarii notariusza to umożliwiają, notarialny nakaz zapłaty może być wydany przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w porozumieniu z Krajową Radą Notarialną, w drodze rozporządzenia, minimalną funkcjonalność oraz warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 1.

Art. 105k. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o wydanie notarialnego nakazu zapłaty, wzór formularza sprzeciwu od notarialnego nakazu zapłaty oraz wzór niezbędnych pouczeń, co do sposobu ich wypełnienia oraz wnoszenia, a także wzór treści wzmianki o niewniesieniu sprzeciwu od notarialnego nakazu zapłaty albo utracie mocy notarialnego nakazu zapłaty, mając na uwadze sprawne prowadzenie postępowania o wydanie notarialnego nakazu zapłaty i zapewnienie możliwości obrony praw uczestników tego postępowania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509 i 2459) w art. 121 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) co do roszczeń objętych wnioskiem o wydanie notarialnego nakazu zapłaty – do czasu zamieszczenia wzmianki, o której mowa w art. 105e § 8 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1192 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1177).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 509¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 509¹. Czynności w postępowaniu wieczystoksięgowym może wykonywać referendarz sądowy lub notariusz.”;

2) w art. 626⁸:

a) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Wpis w księdze wieczystej podpisany przez sędziego, referendarza sądowego lub notariusza uważa się za dokonany z chwilą jego zapisania w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych.”,

b) dodaje się § 12, § 13 i § 14 w brzmieniu:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2021 r. poz.1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830 i 974.

„§ 12. Wpisu odrębnej własności lokalu oraz ograniczonych praw rzeczowych z nim związanych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dokonuje również notariusz sporządzający akt notarialny dotyczący tego prawa.

§ 13. Na wpis dokonany przez notariusza służy skarga do sądu, w którym prowadzona jest księga wieczysta. Sąd rozpoznaje sprawę, jako sąd pierwszej instancji, stosując odpowiednio przepis art. 518¹ § 3 oraz 398²⁴. Skargę wnosi się do sądu w terminie tygodniowym od dnia doręczenia zawiadomienia o wpisie, a w przypadku braku zawiadomienia – od dnia dowiedzenia się o dokonaniu wpisu.

§ 14. W przypadku braku podstaw do dokonania wpisu lub istnienia przeszkody do jego dokonania, notariusz przekazuje wniosek o wpis do sądu.”;

3) po art. 558 dodaje się art. 558a w brzmieniu:

„Art. 558a. O wszczęciu i prawomocnym zakończeniu postępowania o ubezwłasnowolnienie notariusza, zastępcy notarialnego lub aplikanta notarialnego oraz o ustanowieniu doradcy tymczasowego sąd niezwłocznie zawiadamia Ministra Sprawiedliwości. Do zawiadomienia o zakończeniu postępowania załącza się odpis prawomocnego orzeczenia.”;

4) w art. 777 w § 1 po pkt 2¹ dodaje się pkt 2² w brzmieniu:

„2²) notarialny nakaz zapłaty ze wzmianką o niewniesieniu sprzeciwu;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2019 r. poz. 2204, z 2021 r. poz. 1177 i 1978 oraz z 2022 r. poz. 872) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, w tym wniosku o wpis złożony notariuszowi, o skardze na orzeczenie referendarza sądowego, o skardze na wpis dokonany przez notariusza, o apelacji lub kasacji oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.”;

2) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Prowadzenie ksiąg wieczystych należy do właściwości sądów rejonowych. Czynności w zakresie prowadzenia ksiąg wieczystych mogą wykonywać referendarze sądowi oraz w przypadkach określonych w ustawie notariusze.”;

- 3) po art. 23a dodaje się art. 23b w brzmieniu:

„Art. 23b. Wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej rozpoznaje notariusz, prowadzący kancelarię notarialną, położoną w obszarze właściwości sądu rejonowego, ustalonej na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 58 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.”;

- 4) w art. 58 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) czynności, które przy prowadzeniu i przechowywaniu ksiąg wieczystych mogą spełniać samodzielnie pracownicy sądowi, notariusze i pracownicy kancelarii notarialnych – uwzględniając zasady sprawności, racjonalności i szybkiego działania sądu oraz zasadę jawności ksiąg wieczystych.”;

- 5) po art. 58 dodaje się art. 58³ w brzmieniu:

„Art. 58³. Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia określi warunki techniczne dokonywania wpisów do ksiąg wieczystych przez notariuszy, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wpisów w księgach wieczystych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655 i 958) w art. 21 w § 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) notariuszom, zastępcom notarialnym lub aplikantom notarialnym – należy bezzwłocznie zawiadomić Ministra Sprawiedliwości oraz radę właściwej izby notarialnej, właściwą ze względu na siedzibę kancelarii notarialnej.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655) w art. 2 po § 2a dodaje się § 2b w brzmieniu:

„§ 2b. W zakresie określonym w ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie oraz ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego czynności z zakresu ochrony prawnej wykonują również notariusze.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191) w art. 46 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) notariuszom, dysponującym zaświadczeniem, o którym mowa w art. 79a ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie – wyłącznie w zakresie niezbędnym

do dokonywania czynności, o których mowa w art. 1 § 1 pkt 2 ustawy – Prawo o notariacie.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168) w art. 3 w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) na zlecenie notariusza osobiście doręcza bezpośrednio adresatowi notarialny nakaz zapłaty oraz inne pisma sporządzone przez notariusza na podstawie rozdziału 7a ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1192 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1177), za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdza, że adresat pod podanym adresem nie zamieszkuje.”.

Art. 9. Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 105j ustawy zmienianej w art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.